HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

1 august 2025 *

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Cooperarea judiciară în materie penală – Directiva (UE) 2016/343 – Articolul 6 – Sarcina probei vinovăției persoanei acuzate – Articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Dreptul de acces la o instanță judecătorească independentă și imparțială – Acuzație retrasă parțial de parchet în ședință – Obligația instanței de a se pronunța cu privire la elementele nemenționate în ședință ale actului de acuzare”

În cauza C-404/24 [Dimnev] [i],

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Sofiyski gradski sad (Tribunalul Orașului Sofia, Bulgaria), prin decizia din 10 iunie 2024, primită de Curte la 10 iunie 2024, în procedura penală împotriva

KP,

cu participarea:

Sofiyska gradska prokuratura,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul C. Lycourgos (raportor), președinte de cameră, domnii S. Rodin și N. Piçarra, doamna O. Spineanu-Matei și domnul N. Fenger, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru KP, de D. L. Kamenova, advokat;

– pentru guvernul olandez, de M. Bulterman și C. Schillemans, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de M. Wasmeier și I. Zaloguin, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: bulgara.

[i] Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 6 alineatul (1) din Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (JO 2016, L 65, p. 1), precum și a articolului 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri penale inițiate împotriva lui KP, căruia i se reproșează că a deținut și a distribuit produse stupefiante.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (22) și (23) ale Directivei 2016/343 au următorul cuprins:

„(22) Pentru stabilirea vinovăției persoanelor suspectate sau acuzate, sarcina probei revine organelor de urmărire penală, iar orice îndoială ar trebui interpretată în favoarea persoanei suspectate sau acuzate. Prezumția de nevinovăție ar fi încălcată atunci când sarcina probei este inversată de la organele de urmărire penală la apărare, fără a se aduce însă atingere competențelor *ex officio* ale instanței de stabilire a faptelor, independenței autorităților judiciare atunci când evaluează vinovăția persoanei suspectate sau acuzate și utilizării prezumțiilor de fapt și de drept privind răspunderea penală a persoanei suspectate sau acuzate. Aceste prezumții ar trebui să se încadreze în limite rezonabile, ținând seama de importanța mizei și menținând dreptul la apărare, iar mijloacele folosite ar trebui să fie rezonabil proporționale cu scopul legitim urmărit. Prezumțiile ar trebui să fie relative și, în orice caz, acestea ar trebui să fie utilizate numai cu condiția ca dreptul la apărare să fie respectat.

(23) În diverse state membre, nu numai organele de urmărire penală, ci și judecătorii și instanțele competente au responsabilitatea de a căuta atât probe incriminatoare, cât și dezincriminatoare. Statele membre care nu au un sistem cu caracter contradictoriu ar trebui să-și poată menține sistemul actual, cu condiția ca acesta să respecte prezenta directivă și alte dispoziții relevante din dreptul Uniunii și cel internațional.”

4 Articolul 3 din această directivă, intitulat „Prezumția de nevinovăție”, are următorul cuprins:

„Statele membre se asigură că persoanele suspectate și acuzate beneficiază de prezumția de nevinovăție până la dovedirea vinovăției conform legii.”

5 Articolul 6 din această directivă, intitulat „Sarcina probei”, prevede:

„(1) Statele membre se asigură că sarcina probei în ceea ce privește stabilirea vinovăției persoanelor suspectate și acuzate revine organelor de urmărire penală. Prin aceasta nu se aduce atingere niciunei obligații a judecătorului sau a instanței competente de a căuta atât probe incriminatoare, cât și dezincriminatoare, și nici dreptului apărării de a prezenta probe în conformitate cu dreptul intern aplicabil.

(2) Statele membre se asigură că orice dubiu cu privire la vinovăție este în favoarea persoanei suspectate sau acuzate, inclusiv atunci când instanța evaluează posibilitatea achitării persoanei respective.”

Dreptul bulgar

6 Potrivit articolului 14 alineatul (1) din Nakazatelno-protsesualen kodeks (Codul de procedură penală), în versiunea aplicabilă procedurii principale (denumit în continuare „NPK”):

„Tribunalul [ia] decizii potrivit convingerii sale intime.”

7 Articolul 27 alineatul (1) din NPK prevede:

„După înaintarea rechizitoriului de către parchet, […] instanța conduce procesul și se pronunță asupra tuturor aspectelor cauzei.”

8 Articolul 46 din NPK prevede:

„(1) Procurorul formulează și susține acuzația pentru infracțiunile pentru care urmărirea se face din oficiu.

(2) În îndeplinirea sarcinilor prevăzute la alineatul (1), procurorul:

[…]

3. participă în procedura jurisdicțională în calitate de acuzator public;

[…]”

9 Articolul 246 din NPK prevede:

„(1) Procurorul întocmește rechizitoriul când are convingerea că există probele necesare […] pentru a dispune trimiterea în judecată […].

(2) Partea din rechizitoriu privind faptele cuprinde […] infracțiunea săvârșită de inculpat […]

(3) Dispozitivul rechizitoriului cuprinde […] încadrarea juridică a faptei […]

[…]”

10 Articolul 293 din NPK prevede:

„Concluziile procurorului de încetare a procesului penal sau de pronunțare a unei hotărâri de achitare nu exonerează instanța de obligația de a se pronunța pe baza convingerii sale intime.”

11 Potrivit articolului 301 alineatul (1) din NPK:

„În vederea pronunțării hotărârii, instanța examinează și decide cu privire la următoarele aspecte:

1. dacă a fost săvârșită o faptă, dacă ea a fost săvârșită de persoana urmărită penal și dacă a fost săvârșită cu vinovăție;

2. dacă fapta constituie o infracțiune și încadrarea juridică a acesteia;

[…]”

Procedura principală și întrebarea preliminară

12 Sofiyska gradska prokuratura (Parchetul Orașului Sofia, Bulgaria) l-a pus sub acuzare pe KP pentru că, la data de 21 mai 2022, a vândut unui terț un pliculeț ce conținea 0,67 grame de marijuana și a deținut în două locuri diferite, în vederea distribuirii, alte două pliculețe, ce conțineau 1,61 grame și, respectiv, 0,5 grame de marijuana.

13 În rechizitoriu, aceste trei fapte au fost încadrate de acest parchet, în temeiul articolului 354a alineatul (1) din Nakazatelen kodeks (Codul penal), prima, la infracțiunea de distribuire de stupefiante, iar celelalte două, la infracțiunea de deținere de stupefiante în vederea distribuirii. Aceste trei infracțiuni au fost reunite într-o singură infracțiune calificată drept „continuată”, prevăzută la articolul 26 alineatul (1) din Codul penal, care se pedepsește cu închisoare de la doi la opt ani, precum și cu amendă de la 5 000 la 20 000 de leva bulgare (BGN) (aproximativ de la 2 500 la 10 000 de euro).

14 Sofiyski gradski sad (Tribunalul Orașului Sofia, Bulgaria), pe rolul căruia s-a aflat cauza și care este instanța de trimitere, a instrumentat cauza și a ascultat părțile în ședință, cu respectarea, potrivit acestei instanțe, a principiului contradictorialității și a dreptului la apărare. În acest cadru, KP a declarat că a deținut cele trei pliculețe cu stupefiante pentru uz personal și că nu a vândut astfel de produse.

15 În ședință, după administrarea probelor, procurorul a considerat că KP deținuse cele trei pliculețe de marijuana pentru uzul său personal. Prin urmare, procurorul a renunțat la anumite elemente ale acuzației, și anume la vânzarea primului pliculeț către un terț și la intenția distribuirii pentru celelalte două pliculețe. În consecință, el a solicitat achitarea inculpatului în ceea ce privește aceste elemente și condamnarea sa pentru infracțiunea prevăzută la articolul 354a alineatul (3) din Codul penal, și anume deținerea de stupefiante, pedepsită cu închisoare de la unu la șase ani, precum și cu amendă de la 2 000 la 10 000 BGN (aproximativ de la 1 000 la 5 000 de euro). Avocatul lui KP a solicitat, la rândul său, achitarea acestuia din cauza încălcărilor unor norme fundamentale de procedură care ar fi fost săvârșite cu ocazia administrării de probe în cursul fazei preliminare a procedurii penale.

16 Instanța de trimitere împărtășește poziția procurorului în ceea ce privește comportamentul inculpatului în legătură al doilea și al treilea pliculeț de marijuana, dar apreciază, pe baza propriei analize a probelor administrate, că comportamentul lui KP în legătură cu primul pliculeț corespunde infracțiunii prevăzute la articolul 354a alineatul 1 din Codul penal, și anume distribuirea de stupefiante, din moment ce KP a predat acest pliculeț unui terț, după ce l-a cumpărat de comun acord și contra unei sume suportate împreună cu această persoană. Prin urmare, această instanță consideră că este necesar să pronunțe o condamnare pentru această infracțiune.

17 Instanța menționată arată că legislația bulgară, mai precis articolul 293 din NPK, permite o astfel de condamnare, chiar și împotriva avizului procurorului exprimat în ședință. Astfel, procurorul expune, în rechizitoriul cu care sesizează instanța penală și pe care nu ar mai putea să îl retragă, cadrul factual și juridic al acestei acuzații pe baza căruia instanța trebuie să se pronunțe, dar fără a se putea îndepărta de acesta prin pronunțarea, printre altele, cu privire la fapte care nu sunt indicate în rechizitoriu. Instanța penală ar trebui astfel să se pronunțe cu privire la temeinicia actului de acuzare potrivit convingerii sale intime, fără a fi ținută de argumentele părților, luând, dacă este cazul din oficiu, toate măsurile necesare pentru dovedirea faptelor evocate în rechizitoriu.

18 În acest context, instanța de trimitere ridică problema dacă articolul 6 alineatul (1) prima teză din Directiva 2016/343, potrivit căruia „sarcina probei în ceea ce privește stabilirea vinovăției persoanelor suspectate și acuzate revine organelor de urmărire penală”, obligă procurorul nu numai să depună probele în susținerea acuzării, ci și să indice instanței că această vinovăție a fost dovedită. Astfel, potrivit acestei instanțe, ar fi îndoielnic ca procurorul să poată îndeplini sarcina probei care îi revine atunci când în ședință nu mai susține vinovăția persoanei acuzate.

19 Instanța menționată consideră că, în astfel de împrejurări, dovada vinovăției acestei persoane este făcută în mod necesar de instanță. Prin urmare, aceasta ridică problema dacă poate aprecia din proprie inițiativă, în temeiul examinării din oficiu a elementelor de probă la care se referă articolul 6 alineatul (1) a doua teză, precum și considerentele (22) și (23) ale Directivei 2016/343, că această vinovăție a fost demonstrată.

20 Pe de altă parte, aceeași instanță consideră că, pe lângă această directivă, Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului din 25 octombrie 2004 de stabilire a dispozițiilor minime privind elementele constitutive ale infracțiunilor și sancțiunile aplicabile în domeniul traficului ilicit de droguri (JO 2004, L 335, p. 8, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 66) își găsește aplicarea în situația din litigiul principal, astfel încât această din urmă situație intră în domeniul de aplicare al cartei definit la articolul 51 alineatul (1) din aceasta.

21 În consecință, din moment ce trebuie îndeplinite cerințele unei „instanțe judecătorești imparțiale” în sensul articolului 47 al doilea paragraf din cartă, instanța de trimitere ridică problema dacă poate fi considerată imparțială o instanță care, îndepărtându-se de poziția comună a procurorului și a apărării, ar dovedi singură vinovăția persoanei acuzate, substituindu-se astfel procurorului în ceea ce privește anumite elemente ale acuzării.

22 În această privință, instanța de trimitere consideră că situația în discuție în litigiul principal este diferită de cea analizată în Hotărârea din 9 noiembrie 2023, BK (Recalificarea încălcării) (C-175/22, EU:C:2023:844, punctele 55-57), în care Curtea a considerat că există o instanță imparțială. Ea amintește că, în cauza principală, procurorul a indicat în mod clar că nu menținea

anumite elemente ale acuzării, inclusiv anumite elemente de fapt, în timp ce în cauza în care s-a pronunțat hotărârea menționată era în discuție numai recalificarea faptelor cu privire la care procurorul nu făcuse declarații.

23 În sfârșit, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), ar trebui luată în considerare atât în temeiul „dreptului internațional” menționat în considerentul (23) al Directivei 2016/343, cât și în temeiul articolului 52 alineatul (3) din cartă.

24 Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului ar fi statuat, în Hotărârea din 20 septembrie 2016, Karelin împotriva Rusiei (CE:ECHR:2016:0920JUD000092608), și în Hotărârea din 8 octombrie 2019, Korneyeva împotriva Rusiei (CE:ECHR:2019:1008JUD007205117), că o instanță nu este imparțială atunci când procurorul a fost absent de la dezbaterile în cursul cărora au fost examinate probe noi. În această primă hotărâre și în cea din 6 martie 2018, Mikhaylova împotriva Ucrainei (CE:ECHR:2018:0306JUD001064408), Curtea Europeană a Drepturilor Omului ar fi statuat de asemenea că o instanță nu este imparțială atunci când pronunță o hotărâre de condamnare în lipsa procurorului, suportând astfel sarcina probei vinovăției persoanei acuzate. De aici ar rezulta că *a fortiori* o instanță își asumă funcția de susținere a acuzării atunci când condamnă această persoană în condițiile în care procurorul, prezent în ședință, a renunțat la anumite elemente de acuzare.

25 În aceste condiții, Sofiyski gradski sad (Tribunalul Orașului Sofia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 6 alineatul (1) coroborat cu considerentele (22) și (23) ale Directivei [2016/343] și cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă se opune unei legi naționale potrivit căreia declarația procurorului că nu menține acuzația nu exonerează instanța de obligația de a soluționa cauza pe fond, aceasta însemnând să pronunțe o soluție de condamnare pentru o parte din acuzația care nu a fost menținută de procuror?”

Cu privire la întrebarea preliminară

26 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2016/343 și articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretate în sensul că se opun unei legislații naționale în temeiul căreia o instanță penală este obligată să se pronunțe potrivit convingerii sale intime cu privire la sesizarea făcută prin rechizitoriu, deși procurorul, după ce a prezentat în ședință probele care, în opinia acestei instanțe, permit condamnarea persoanei acuzate pentru infracțiunile reținute în rechizitoriu, solicită, pentru unele dintre faptele menționate în rechizitoriu, achitarea acestei persoane sau condamnarea ei pentru o infracțiune mai puțin gravă.

27 În primul rând, trebuie amintit că Directiva 2016/343 are ca unic obiect stabilirea unor norme minime comune și, prin urmare, nu realizează o armonizare exhaustivă a procedurii penale [Hotărârea din 8 iunie 2023, VB (Informarea celui condamnat în lipsă), C-430/22 și C-468/22, EU:C:2023:458, punctul 29, precum și jurisprudența citată]. Având în vedere domeniul de aplicare limitat al armonizării realizate de directiva menționată, aspectele care nu sunt reglementate de aceasta intră sub incidența dreptului național [a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 iulie 2024, FP ș.a. (Proces prin videoconferință), C-760/22, EU:C:2024:574, punctul 28 și jurisprudența citată].

28 Articolul 6 din directiva menționată are ca obiect reglementarea repartizării sarcinii probei în ceea ce privește adoptarea de decizii judiciare referitoare la vinovăție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 noiembrie 2019, Spetsializirana prokuratura, C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024, punctul 33).

29 Potrivit articolului 6 alineatul (1) prima teză din Directiva 2016/343, sarcina probei în ceea ce privește stabilirea vinovăției persoanelor suspectate și acuzate revine organelor de urmărire penală. Curtea a statuat deja că articolul 6 alineatul (1) din această directivă se opune, astfel cum reiese din considerentul (22) al directivei menționate, ca sarcina acestei probe să fie transferată de la acuzare la apărare [a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 decembrie 2022, HYA ș.a. (Imposibilitatea de a audia martorii acuzării), C-348/21, EU:C:2022:965, punctul 32].

30 Rezultă că, în temeiul acestui articol 6 alineatul (1) prima teză din Directiva 2016/343, organul de urmărire trebuie să strângă elemente de probă în susținerea acuzării și să le prezinte instanței competente.

31 Astfel cum rezultă din a doua teză a articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2016/343, prin obligația care decurge din prima teză a acestui alineat nu se aduce atingere niciunei obligații a judecătorului sau a instanței competente de a căuta atât probe incriminatoare, cât și dezincriminatoare.

32 În plus, astfel cum rezultă din considerentul (22) al Directivei 2016/343, constatarea că prezumția de nevinovăție ar fi încălcată atunci când sarcina probei este inversată de la organele de urmărire penală la apărare nu aduce atingere competențelor *ex officio* ale instanței de stabilire a faptelor, independenței autorităților judiciare atunci când evaluează vinovăția persoanei suspectate sau acuzate și utilizării prezumțiilor de fapt și de drept privind răspunderea penală a persoanei suspectate sau acuzate.

33 Rezultă că obligația care revine acuzării, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2016/343, de a face dovada vinovăției persoanei acuzate nu este de natură să împiedice posibilitatea ca o legislație națională să prevadă că revine judecătorului sau instanței competente sarcina de a aprecia în mod independent vinovăția persoanei acuzate după ce, eventual, judecătorul sau instanța competentă au administrat chiar ei elemente de probă atât incriminatoare, cât și dezincriminatoare.

34 Acest lucru este valabil cu atât mai mult atunci când, precum în speță, judecătorul sau instanța competentă face o apreciere a vinovăției persoanei acuzate, independent de aprecierea formulată în această privință de procuror, exclusiv pe baza elementelor de probă prezentate de acesta din urmă și de apărare.

35 Rezultă din cele ce precedă că articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2016/343 nu se opune unei astfel de legislații naționale, chiar dacă procurorul, după ce a prezentat astfel de elemente de probă în ședință, solicită, pentru anumite fapte reținute în rechizitoriu, achitarea persoanei acuzate sau condamnarea ei pentru o infracțiune mai puțin gravă.

36 În al doilea rând, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) din cartă, atunci când statele membre pun în aplicare dreptul Uniunii, ele trebuie să respecte drepturile garantate de cartă.

37 În această privință, Curtea a statuat că prezumția de nevinovăție, la care se referă considerentul (22) și articolul 6 din Directiva 2016/343, presupune ca instanța să nu fie afectată de părtinire și nici de prejudecăți atunci când examinează răspunderea penală a persoanei acuzate. Independența și imparțialitatea judecătorilor sunt, așadar, condiții esențiale pentru garantarea prezumției de nevinovăție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 noiembrie 2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim ș.a., C-748/19-C-754/19, EU:C:2021:931, punctul 88).

38 Printre cerințele inerente dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, figurează dreptul oricărei persoane la un proces în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iulie 2024, Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, punctul 80).

39 Prin urmare, trebuie să se stabilească dacă cerințele de independență și de imparțialitate prevăzute la articolul 47 al doilea paragraf din cartă se opun unei legislații naționale care permite unei instanțe penale să condamne, în urma unui proces penal, o persoană pusă sub acuzare pentru o infracțiune reținută în rechizitoriu, chiar dacă procurorul, după ce a prezentat probele obținute, solicită achitarea acestei persoane sau condamnarea ei pentru o infracțiune mai puțin gravă.

40 Potrivit unei jurisprudențe constante, această cerință de independență cuprinde două aspecte. Primul aspect, de ordin extern, impune ca instanța în cauză să își exercite funcțiile în mod complet autonom, fără a fi supusă vreunei legături ierarhice sau de subordonare și fără să primească dispoziții sau instrucțiuni, indiferent de originea lor, fiind astfel protejată împotriva intervențiilor sau a presiunilor externe susceptibile să aducă atingere independenței de judecată a membrilor săi și să influențeze deciziile acestora (Hotărârea din 19 decembrie 2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, punctul 30 și jurisprudența citată).

41 Al doilea aspect, de ordin intern, este legat de noțiunea de „imparțialitate” și vizează echidistanța față de părțile în litigiu și de interesele fiecăreia dintre ele din perspectiva obiectului acestuia. Aspectul menționat impune respectarea obiectivității și lipsa oricărui interes în soluționarea litigiului în afara strictei aplicări a normei de drept (Hotărârea din 19 decembrie 2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, punctul 31 și jurisprudența citată).

42 Astfel, garanțiile de independență și de imparțialitate impuse în temeiul dreptului Uniunii postulează existența unor norme care să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, în special în ceea ce privește neutralitatea instanței în cauză în raport cu interesele care se înfruntă (Hotărârea din 19 decembrie 2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, punctul 32 și jurisprudența citată).

43 Or, nu se poate considera că o legislație națională care obligă o instanță penală să se pronunțe cu privire la sesizarea făcută prin rechizitoriu potrivit convingerii sale intime, fără a fi ținută de aprecierile referitoare la vinovăția persoanei acuzate formulate de procuror în ședință, este contrară acestor cerințe. Astfel, o asemenea legislație, care urmărește să garanteze că legea penală este aplicată pe deplin și că autorii infracțiunilor sunt pedepsiți, nu este de natură să pună sub semnul îndoielii echidistanța acestei instanțe față de părțile la procedură și de interesele lor în raport cu obiectul procedurii sau să creeze o îndoială legitimă în percepția justițiabililor în această privință.

44 Reamintim că, în măsura în care carta prevede drepturi care corespund celor garantate de CEDO, articolul 52 alineatul (3) din cartă urmărește să asigure coerența necesară între drepturile cuprinse în aceasta și drepturile corespunzătoare garantate de CEDO, fără ca aceasta să aducă atingere autonomiei dreptului Uniunii. Potrivit Explicațiilor cu privire la Carta drepturilor fundamentale (JO 2007, C 303, p. 17), articolul 47 al doilea paragraf din cartă corespunde articolului 6 paragraful 1 din CEDO. În consecință, Curtea trebuie să se asigure că interpretarea pe care o efectuează în prezenta cauză asigură un nivel de protecție care nu îl încalcă pe cel garantat la articolul 6 paragraful 1 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Hotărârea din 19 decembrie 2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, punctul 28 și jurisprudența citată).

45 Cererea de decizie preliminară se referă la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în temeiul căreia cerința de imparțialitate care decurge din articolul 6 alineatul (1) din CEDO se opune posibilității ca o instanță penală să suporte sarcina susținerii acuzării prin pronunțarea, eventual după ce a obținut noi probe din proprie inițiativă, a unei hotărâri de condamnare în condițiile în care procurorul nu a fost prezent la ședințe (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 20 septembrie 2016, Karelin împotriva Rusiei, CE:ECHR:2016:0920JUD000092608, § 73 și 76, precum și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 6 martie 2018, Mikhaylova împotriva Ucrainei, CE:ECHR:2018:0306JUD001064408, § 64).

46 Această jurisprudență nu este însă relevantă în prezenta cauză. Astfel, întrebarea preliminară nu privește dispoziția luată în ședință cu privire la obținerea unor probe noi la inițiativa instanței de judecată în lipsa procurorului sau cu privire la organizarea unei ședințe fie și în lipsa acestuia din urmă, împrejurări la care se referă jurisprudența menționată, ci obligația acestei instanțe de a se pronunța potrivit convingerii sale intime cu privire la sesizarea făcută prin rechizitoriu într-o situație în care procurorul a participat la ședință, situație a cărei unică particularitate este legată de faptul că, deși s-au obținut toate probele, procurorul a solicitat, pentru unele dintre faptele vizate în acest rechizitoriu, achitarea persoanei acuzate sau condamnarea ei pentru o infracțiune mai puțin gravă.

47 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2016/343 și articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații naționale în temeiul căreia o instanță penală este obligată să se pronunțe potrivit convingerii sale intime cu privire la sesizarea făcută prin rechizitoriu, deși procurorul, după ce a prezentat în ședință probele care, în opinia acestei instanțe, permit condamnarea persoanei acuzate pentru infracțiunile reținute în rechizitoriu, solicită, pentru unele dintre faptele menționate în rechizitoriu, achitarea acestei persoane sau condamnarea ei pentru o infracțiune mai puțin gravă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

48 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 6 alineatul (1) din Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale și articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

trebuie interpretate în sensul că

nu se opun unei legislații naționale în temeiul căreia o instanță penală este obligată să se pronunțe potrivit convingerii sale intime cu privire la sesizarea făcută prin rechizitoriu, deși procurorul, după ce a prezentat în ședință probele care, în opinia acestei instanțe, permit condamnarea persoanei acuzate pentru infracțiunile reținute în rechizitoriu, solicită, pentru unele dintre faptele menționate în rechizitoriu, achitarea acestei persoane sau condamnarea ei pentru o infracțiune mai puțin gravă.

Semnături